(13)

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BA (II Semester) Examination
Saturday Date 15-10-2016
Session: Evening Time: 02:00 pm to 5:00pm
Subject-Code:UAO2FSAN02 Paper No: 02
Subject Title:हितोपदेशःमित्रलाभः पंडितनारायण भट्टः।

Total marks-70

પ્રશ્ન.૧ ગમેતે ત્રણ ગદ્યખંડોનો અનુવાદ કરો. (૧૫)

(१)- अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शाल्मलीतरुः । तत्र नानादिग्देशादागत्य रात्रौ पक्षिणो निवसन्ति । अथ कदाचिदवसन्नायां रात्रावस्ताचलचूडावलम्बिनि भगवती कुमुदिनीनायके चन्दमसि लघुपतनकनामा वायसः प्रबुद्धः कृतान्तमिव द्वितीयमायान्तंव्याधमपशयत् । तमवलोक्याचिन्तयत्-अध प्रातरेवानिष्टदर्शनं जातम्।न जाने किमनभिमतं दर्शयिष्यति । इत्युक्त्वा तदनुसरणमेण व्याकुलश्चलितः ।

(२) तदस्माकं मित्रं हिरण्यको नाम मूषकराजो गण्डकीतीरे चित्रवने निवसति । सोऽस्माकं पशांश्छेत्स्यति । इत्यालोच्य सर्वे हिरण्कविवरसमीपे गताः हिरण्यकश्च सर्वदापायशङ्कया शतद्वारविवरं कृत्वा निवसति । ततो हिरण्यकः कपोतावपातभयाच्चकितस्तूष्णीं स्थितः । चित्रग्रीव उवाचः सखे हिरण्यक किमसमान्नसंभाषसे । ततो हिरण्यकद्वचनं प्रत्यभिज्ञाय स संभ्रमं बहिर्निःसृत्याब्रवीत् आः पुण्यवानस्मि । प्रियसुह्रन्मे चित्रग्रीवः समायातः ।

यस्य मित्रेण संभाषा यस्य मित्रेण संस्थितिः ।
यस्य मित्रेण संलापस्ततो नास्तीह पुण्यवान्।।

(३) अस्ति मगधदेशे चम्पकवती नामारण्यानी । तस्यां चिरन्महत्ता स्नेहेन मृगकाको निवसतः स च मृगः स्वेच्छाया भ्राम्यनं हृष्टपुष्टाङ्ग केनाचिछ्गालेनावलोकितः तं दृष्टवाशृगालोऽचिन्तयत्। आ कथममेतन्मासं सुललितं भक्षयामि? भ्वतु विश्वासं तावदुत्पादयामि। ईत्यालोच्योपसृत्या ब्रवति- मित्र ।कुशलं ते? मृगेणोत्कम्।- कस्त्वम्? स ब्रुते क्षुद्रबुद्धिनामाजम्बुकोहम्।

(४) अस्ति ब्रह्मारण्ये कर्पूरतिलको नाम हस्ती ।तमवलोकस्य शृगालाश्चिन्तयन्ति स्म यद्ययं केनाप्युपायेन भ्रियते तदाऽस्माकमेतद्देहेन मासचतुष्टयस्य स्वेच्छया भोजनं भविष्यति । तत्रैकेन वृद्धशृगालेन प्रतिज्ञातम्-मया बुद्धिप्रभावादस्य मरणं साधयितव्यम। ।अनन्तरं स वञ्चकः कर्पूरतिलकसमीपं गत्वा साष्टाङ्गपातं प्रणम्योवाच देव दृष्टिप्रसादं कुरु ।

અથવા

પ્રશ્ન ૧ ગમેતે ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો. (૧૫)

(१) राज्ञां मन्त्री परं बलम्।
(२) आत्मवत् सर्वभूतेषु यः पश्यति स पण्डितः।
(३) तत्र सुखं यत्र निवृत्तिः।
(४) विधिरहो बलवानिति में मतिः।

પ્રશ્ન ૨ हितोपदेशःमित्रलाभः માંથી મળતો જીવન બોધ જણાવો. - (૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન.૨ हितोपदेशःमित्रलाभः નું કથાવસ્તુ ટૂંકમાં જણાવો. (૧૩)

પ્રશ્ન 3 हितोपदेशःमित्रलाभः ની શૈલી વિશે નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન 3 પ્રાણીકથાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે નોંધ લખો. (૧૪)

(P.T.O.)

પ્રશ્ન ૪ હરણ અને શિયાળની કથા વર્ણવી તેમાં વ્યક્ત થતો ઉપદેશ જણાવો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૪ હિતોપદેશના કર્તાનું જીવન,સમય અને કવન જણાવો. (૧૪)

પ્રશ્ન ૫ ગમેતે બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો. (૧૪)

(૧) ઘરડા ગીધની કથા.

(૨) ચંદનદાસ વણિકની કથા.

(૩) લોભી મુસાફર અને વાઘની કથા.

(૪) મિત્રલાભની પૂર્વભૂમિકામાં વિદ્યાનો મહિમા.

— X —